

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 30—
za en mesec 2-50
za Nemčijo celoletno .. 34—
za ostalo inozemstvo .. 40—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 28—
za en mesec 2-30
V upravi prejemam mesečno .. 2—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 7—
za Nemčijo celoletno .. 8—
za ostalo inozemstvo .. 12—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva in večkrat .. 25—
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petstvarsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenem delu in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ministri v teoriji in v praksi.

V demokratičnem razvoju svetovnih zadev se narodi vedno bolj zavedajo svojih pravic in hočejo tam, kjer se sodi in ukrepa o njihovi osodi, tudi biti priučeni in imeti besedo. To je načelo samodoločbe narodov. Med to svetovno vojsko se je to načelo splošno priznalo kot pravo v teoriji, v praksi so se pokazale zdaj tu zdaj tam težkoče pri uporabi tega načela.

Prvo čudo, katero vidimo, je to, da vsak državnik to načelo obrača le na sosodne države. Angleži bi radi uravnavali po tem načelu razmere v Avstriji in na Balkanu, doma pa na to nič ne mislijo nasproti Ircem. Nemci šuntajo po istem načelu Irce proti Angležem, doma pa zatirajo Poljake, Sorbe, Francoze in Dance. Enako nastopajo naši državniki Nemci in Madjari. Tak prizor smo imeli te dni v ogrski delegaciji v odseku za zunanje zadeve. Nastopali so po vrsti grofi Andrassy, Karoly in Tisza ter stavili vprašanja in dajali svete ministru zunanjih zadev.

Grof Andrassy je govoril o Poljski, o Lovčenu, o Valoni, torej samo takih rečeh, ki po tej teoriji ne spadajo pred delegacije ampak pred kak mirovni kongres.

Grof Tisza je govoril o vojski z Italijo in o poskusih Italijo odvrniti od tega zla čina o tem, da so ji ponudili v plačilo, če ostane nevtralna, lep kos avstrijskih pokrajin. To barantijo je vodil ravno grof Tisza kot ogrski minister, torej tujec; pogajali pa so se v Berlinu pred nemškim cesarjem za naše avstrijske dežele brez vprašanja parlamenta. Torej skozi in skozi tako, kar bi po teoriji ne smelo biti, pa v praksi je bilo res tako. Minister grof Czernin je vse to potrdil kot pravo in dobro z besedami. S tem bi bila prišla Italija do aranžma, na kakoršnega si danes niti v sanjah več naslikati ne more.

Lepe reči so snovali ti gospodje za tujo last; ni čuda, če je minister Berchtold raje odstopil, kot te spletke gledal.

Potem je grof Tisza govoril še o Rumunski in Poljski. Za Poljsko je bil mnenaj, da spada ta zadeva pred ogrski in avstrijski državni zbor. To je sicer nekoliko čudno stališče, ker se skupne zadeve obravnavajo v delegacijah, pa mora tukaj biti že spet kak izjema.

Pri poljskem vprašanju gre nam v prvi vrsti za Galicijo, torej za čisto notranjo zadevo: zato bi bilo treba najprej rešiti to ustavnim putem v državnem zboru, potem bi šele prišlo drugo vprašanje o razmerah Avstrije do Poljske, kar bi se med seboj dogovorile. V resnici pa še doslej državni zbor o tem nič ne ve; tudi niso razpravljali s poljsko vlado v Varšavi o teh rečeh, ampak z nemško vlado v Berlinu. Torej skozi in skozi proti teoriji našega zunanjega ministra.

Pri tej priložnosti je še delegat Zolinski priporočil ministru, da naj bi za slučaj, če sklene Avstrija s Poljsko »personalunion«, tudi med Avstrijo in Ogrsko taka zveza nastopila.

Grof Czernin ni imel nič proti temu ugovarjati.

Teorija ministra zunanjih zadev.

Minister priznava, da je to vprašanje o samodoločbi narodov zdaj na dnevnem redu, da se vsi na to načelo sklicujejo, z zahtevo, da se razmere mednarodne po njem uravnavajo. — Potem razlaga naprej, da ima ta rek različen obseg, kakor se obrača ali na samostojno državo v lastnem in medsebojnem občevarstvu, ali na razmerje posameznih narodov do države, in še na razmerje posameznih narodov v državi med seboj. V vsakem slučaju je uporaba tega načela mogoča pa seveda povsod nekoliko drugače z ozirom na posamezne slučaje.

Minister tega noče priznati in meni, da je to načelo krivo, da je nastala taka zmeda, ali kakor on pravi, tak »Mixture compositum«, pri onih, ki se nanj sklicujejo.

Potem razpostavi minister grof Czernin svoja državno-pravna načela in pravi:

1. Državno samostojnost zanika ta, kdor hoče vprašanje o spremembi državnih meja, ali o medsebojnih notranjopolitičnih

razmerah narodov v državi, spraviti pred kako evropsko konferenco, ali taka vprašanja podvreči ljudskemu glasovanju.

2. To pravico samodoločbe ima država, da uravnava svoje meje in pokrajine; nobenega dvoma pa ni, da bi smela kaka tuja država se mešati v naše razmere. To je med državno razmerje. Ako pa skušajo posamezne narodnosti ugotoviti med seboj ali proti državi svoje odnose, potem to niso več mednarodna, ampak notranjopolitična vprašanja.

3. Vtkati se v taka notranjopolitična vprašanja, to pravico odrekam najodločaje le ustavnim potom preurediti. Ravno tako odločno odklanjam, da bi se razpravljalo o naših notranjopolitičnih razmerah na mednarodnih konferencah.

4. Za spremembo razmerja obeh državnih polovic monarhije so dani postavni temelji v ustavnih določbah. Ravno tako more lahko vsaka narodnost v eni ali drugi državni polovici svoje razmere do države le ustavnim kotom preurediti. Ravno državni zbor je kraj, kjer se taka vprašanja rešujejo. Drugih potov jaz minister ne poznam.

Vsi ogrski delegati so ministru živahno pritrdili.

Vzglede iz zgodovine.

Ako sliši in čita človek tako mogočne izjave, bi mislil, da diplomati res tako delajo, kakor govore, pa poglejmo.

Bolgari so imeli staro državo na Balkanu. Notranje razprtije in boji s Srbi so jih tako oslabili, da so podlegli turški sili. Prve čase niso tega v polni meri čutili, a čim dalje, tem težji je postajal jarm suženjstva. Začeli so misliti na odpor. — Poskusili so »ustavnim in zakonitim putem«. Razne prošnje in pritožbe so romale do velija in vezirja in celo do sultana, pa vse ni dosti ali nič izdalo. — Začeli so se upirati. Po balkanskih gerah je bilo polno hajdukov, ki so branili narod pred nasiljem, pa tudi ti niso mogli splošno veliko pomagati. Ko se je pa ljudstvo začelo buniti po selih in mestih, so Turki ustajali v krvi zadušili.

Z ustavnimi pomočmi Bolgari niso mogli urediti svojih razmer do turške države. Kaj naj store? Kar so napravili njihovi sosede Grki, Srbi, Rumuni, poiskali so si tudi oni prijateljev in pomočnikov zunaj Turčije, ker so pametno sklepali, da Evropa njim ne bo odrekla tistih pravic, katere so dobivali in uživali njihovi sosede v obilni meri od zapadnih krščanskih narodov. To upanje jih ni varalo.

Ko so nastali leta 1875 novi nemiri v Bolgariji, so Rusi prvi posredovali diplomacijo v Carigradu, in ko to ni izdalo, z vojsko proti Turčiji; tej akciji se je pridružila tudi Rumunija.

To je bilo po teoriji ministra Černina očitno popolnoma napačno in nedopustno. Evropa pa je tiste čase ploskala hvalo Rusom in Rumunom in voščila srečo Bolgarom. Kdo ve, če ne bi bil grof Černin leta 1875 tudi med temi gratulanti?

Po končani vojski so sklenili mir, na eni strani Rusija in Rumunija, na drugi strani Turčija. Predmet te mirovne pogodbe je bila avtonomija Bolgarije pod turškim suverenstvom z letnim tributom Turčiji.

Zopet slučaj: notranja zadeva turške države se je obravnavala na mednarodni konferenci; kar je po teoriji našega ministra čisto nemogoče in nedopustno.

Kar je bilo pri tem svetoštetanskem miru (1878) še najboljšje, je bila naravna ograja nove Bolgarije, ki je obsegala vse pokrajine, kjer so Bolgari skupno naseljeni, torej nekako te meje, katere si je zdaj zopet priborila. To je bilo modro od obeh strani, da preprečijo prepir v bodočnosti. Pa glej čudo. Komaj je bil sklenjen ta svetoštetanski mir, že začne evropska diplomacija spletkariti. Določbe te mirovne pogodbe razum vladam niso bile po volji, začele se ugovarjati in goziti.

Ali kaj se imajo evropske vlade v tuje pogodbe mešati? Po teoriji ministra Černina je to nekaj neznašljivega, kar zanika samostojnost prizadele države, tukaj Rusijo, Rumunijo in Turčijo. Toda diplomati se za to teorijo niso nič zmenili.

Bismarck, po mnenju naših državnikov največji diplomat, je sklical evropski kongres v Berlin. Glavni predmet kongresa je bila revizija svetoštetanske pogodbe in sploh ureditev meja in razmer na Balkanu, v turški državi.

Nezaslišano v mednarodnem pravu — po teoriji naših avstro-ogrskih državnikov — da se kak mednarodni kongres peča z notranjimi zadevami kake posamezne države. Morebiti se pa Avstrija ni udeleževala tega protipravnega revolucionarnega početja, saj je veljala gotovo že v tistem času ta Černinova teorija v avstrijski diplomaciji in se ohranila po tradiciji v našem ministru za zunanje zadeve tja do današnjih časov.

Človek, ki je bil priča teh pogovorov med ministrom Černinom in ogrskimi grofi, ki so tako goreče pritrdili tej teoriji, bi gotovo tako sodil, pa bi se močno motil. Avstrija je igrala eno prvih vlog na berlinskem kongresu. Naša zastopnika sta bila zunanji minister grof Andrassy, oče tega grofa Andrassyja, in pa poslanik baron Zvegeľ, ki sta se poleg Bismarcka krepko borila zoper rusko-turško mirovno pogodbo.

Tak nastop se mora imenovati po teoriji našega ministra vmešavanje v notranje razmere tuje države, ki ga moramo z vso odločnostjo odklanjati. To se pa ni zgodilo. Ogrji so ponosni na tega Andrassyja in ga čislajo kot vzor dobrega zunanjega ministra, tudi njegov sin grof Julij Andrassy je teh misli. Naši avstrijski Nemci so res nekoliko plašno gledali te obravnave, pa ne zato, kakor da bi imeli kake pomisleke z narodno-pravnega stališča, ampak druga reč: jim je delala skrb.

Okupacija Bosne in Hercegovine.

Grof Andrassy ni bil dober Mažar, če bi ne bil porabil te lepe priložnosti — obravnav berlinskega kongresa. On pridobi kaj za svojo državo. Zahteval je zase Bosno, češ, saj enkrat bo itak pripadla Ogrski.

Taka zahteva! Kako jo more Andrassy opravičiti, ko gre naravnost proti teoriji grofa Černina, da o teritorialnih izpremembah kake države ni mogoče obravnavati na mednarodni konferenci. Teh pomislekov stari grof Andrassy ni poznal; imeti pa je moral vsaj kak povod, da se je mogel vmešavati v turške notranje zadeve. Tak povod so mu nudili nemiri in upori kristjanov zoper Turke po Bosni in Hercegovini. »Postavnim in ustavnim putem« niso mogli spremeniti svojih hudih razmer nasproti turški državi, zato so poskusili z ustajo po zgledu Grkov, Srbov in Bolgarov, Turki pa so ostro nastopali proti vstašem; kar jih ni pobegnilo, so pomorili. Mnogo teh vstašev je pa le prišlo čez mejo in so prosili našo vlado za varstvo in pomoč.

Po teoriji grofa Černina in ogrskih delegatov je bilo to popolno napačno in strogo protipravno. Stari grof Andrassy v Berlinu pa ni bil teh misli. Živo je naslikal žalostne razmere krščanske raje pod turškim jarmom in je izjavil na kongresu možko, da hoče zatirancem pomagati, kakor so Rusi pomagali Bolgarom. Kongres mu je pritrdil in Turke prisilil, da so privolili v okupacijo Bosne in Hercegovine.

Po teoriji ministra Černina je bilo to dejanje, tako, da se mu mora z vso odločnostjo ugovarjati.

Berlinski kongres pa ni zagrešil samo te krivice proti ministrov teoriji, ampak je bilo sploh vse njegovo delo proti mednarodnemu pravu izvršeno.

Že zgoraj smo omenili temeljno napako, da so se vtikali v tuje pogodbe, ko jih ni nihče prošil. In zdaj pa to postopanje, sama protipravnost.

Nova Bolgarija je bila komaj ustanovljena po medsebojni pogodbi, pa jo ta kongres zopet razdira. Razdelili so v tri dele: malo Bolgarijo nad Donavo in balkanskim gorovjem, potem avtonomno pokrajino Vzhodno Rumelijo, in tretji del — Make-donijo. To so Turki vrnili. Zato so pa Turki morali nam prepustiti Bosno.

Nihče ni bil s tem zadovoljen: vsak pameten človek je videl, da mora biti ta razdelitev vir novih nemirov in bojev; pa kongres je sklenil in bilo je.

Na tej, po mnenju ministra Černina protipravni podlagi stojimo sedaj. Tudi grof Černin stoji na tem stališču, pa se ve, to so stvari, ki spadajo v zgodovino. Za to ni on odgovoren; za naprej pa bo drugače.

Bomo videli. Drugo vprašanje je to, ali se bo tudi mogel zunanji minister ravnati po tej svoji teoriji? Kakor nam kažejo izglede preteklih kongresov in konferenc, so skoraj povsod mnogo govorili zoper njegovo teorijo. Težko je pričakovati, da bi bilo na prihodnji mirovni konferenci drugače. Kaj bo napravil minister Černin v tem slučaju, ali bo odklanjal vsak razgovor o teh zadevah, ali bo zatajil svojo teorijo? Na vsak način bo imel težave, ako bo hotel ravnati dosledno po svoji teoriji, pa to je njegova stvar. Videli bomo, če se bo praksa vjemala s teorijo.

Sicer so pa mnogi mnenja, da so imela vsa ta dolga teoretična izvajanja ministrova nek poseben namen, na katerega nemški in madjarski listi precej umljivo namigujejo; minister je hotel dati gotovim krogom dober svet in pouk, da se ne bodo pekali za ideali, ki se po njegovi teoriji ne morejo uresničiti. Da je to storil v ogrski delegaciji, kjer menda ni iskati tistih gotovih krogov, ima zopet svoj razlog, ki ga ni težko uganiti. Počakajmo torej! —

Prošnja rodoljubom na Štajerskem in na Kranjskem v obrambo begunske mladine.

Naši begunci s Primorskega životarijo razkropili skoro po vseh deželah cesarstva. Njihova težka usoda po taboriščih je splošno znana. Nenadoma so morali zbežati izpod domače strehe in večinoma niso mogli rešiti niti potrebne obleke. Doma so pustili lepa domovja, v hlevih živino, na poljih pridelke pridnih rok. Pognani so bili v revščino, pomanjkanje in bolezn.

Po dva in polletnem trpljenju sije beguncem nada, da se bodo mogli vračati v svoje domače kraje. Najprej delavci, ki bi opravljali dela v vinogradih in na polju ter pomagali popravljati in zidati stanovanja. Na tisoče beguncev pa ostane še dolgo v tujini, v prvi vrsti vsi otroci, ki bi bili v veliko oviro starišem pri domačih opravilih. Ali naj ostanejo ti otroci še nadalje po taboriščih v tujini, kjer trpe telesno in duševno? Kdor ima kaj zmisla za bodočnost našega naroda, mora vsiklikniti z nami: Otroci naši ven iz taborišč med našo vrlo slovensko ljudstvo, kjer najdejo varno zavetje ter se ohranijo telesno in duševno, da se pozneje vrnejo čvrsti in zdravi v svoje iz razvalin na novo vzrastle domove!

Podpisani odbor je prevzel poleg drugih obsežnih nalog tudi to, da posreduje in organizuje preselitev naših begunskih otrok iz taborišč v slovenske kraje na Štajerskem in na Kranjskem. Po vzgledu, ki se je dobro obnesel na Hrvaškem, sprejmi vsaka občina nekoliko otrok, ter je razdeli med boljše posestnike. Le ti dajo begunskim otrokom stanovanje in hrano in ravnaajo z njimi v vsakem oziru kakor s svojimi otroci. Nad 6 let stari otroci bodo morali hoditi v šolo. Domači duhovniki in učitelji imejte take otroke v posebnem izkazu ter jih nadzorujte tudi v hiši rodoljubnega rednika. Vsako neprilichnost naznani te krajevemu odboru. Le ta uravnaj stvar sam ali pa obvesti podpisani osrednji odbor.

Rodoljubi! Zima je pred durmi. Hudi časi nas še čakajo. Da jih lože in mirnejše prebijemo, zaupajmo rečene slovenske otroke svojim imovitejšim rojakom, kajti prepričani smo, da bodo ti revčki pod njihovo rodoljubno streho najbolj varni na duhu in telesu. Radi tega prosimo iskreno vse gg. duhovnike, gg. župane, gg. učitelje in druge p. n. rodoljube, da začno v svojih občinah živahno tekmovanje med imovitejšimi posestniki, da sprejmejo po enega ali več otrok pod svojo rodoljubno streho. Uspehe svojega plemenitega prizadevanja izvolite naznaniti podpisnemu odboru. Dovolj junakov nam je pobrala vojna, dovolj bo nesrečnih pohablencev seli in okolici v kriz in težavo, dovolj naše nežne mladine leži v črni tuji zemlji, — odslej pa ne pustimo brezskrbno poginiti niti enega samega naših otrok. Otroci vsi nazaj

pod domoljubno in skrbno slovensko streho! Rojaki, pomagajte pri takem rodoljubnem delu! Pozdravljeni!

Na Dunaju, dne 6. decembra 1917.

Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja
I. Bankgasse 2.

Premirje na ruskem bojišču.

Ker se je sklenilo premirje med Dnestrom in izlivom Donave, je skoraj 750.000 mož izločenih od vojske. Na severni fronti od Vzhodnega morja do Dnestra so se dogovorili le, da orožje počiva; na rumunski fronti so pa sklenili že premirje. Ruska vlada je dogovore o počivanju orožja, ki so jih sklenili v glavnem stanu princa Leopolda Bavarskega, načelno odobrila. Zato so na rumunski fronti že lahko sklenili premirje. Ta okolnost nam kaže, da mirovna pogajanja z Rusijo ugodno napredujejo.

Premirje tudi z Rumuni.

Dunaj, 10. decembra. Uradno:

Zavezniki so sklenili premirje tudi z ruskimi in rumunskimi armadami med Dnestrom in izlivom Donave na rumunski fronti.

Berlin, 10. dec. Veliki glavni stan: Zvezne armade so sklenile premirje z ruskimi in z rumunskimi armadami na rumunski fronti med Dnestrom in izlivom Donave.

Ukrajinska rada za premirje in za mir.

Bern, 9. dec. (K. u.) Ukrajinska rada je naročila glavnemu tajnistvu, naj pošlje na rumunsko in na jugozahodno fronto pooblaščenca, ki naj uvedejo pogajanja o premirju. Vlado je pozvala, naj predlaga zaveznikom in sovražnikom deželam, da naj uvedejo mirovna pogajanja; o tem naj obveste tudi nevtralne dežele. Rada dela na to, naj bi tuje države priznale ukrajinsko republiko.

Pogajanja z Rusijo.

Berlin, 10. decembra. Uradna ruska brzojavna agentura je poročala: Ruski delegati so podali izjavo o mirovnih pogojih; sovražni delegati so pa izjavili, da so mirovni pogoji izključno vprašanje politike. Nemci so predlagali premirje od Vzhodnega do Črnega morja. Ruski strokovnjaki se posvetujejo o predlogu. Nemci so bili pripravljeni, da dovolijo od 10. dalje 28dnevno premirje. Predlagali smo, naj zboruje bodoči sestanek za ruskimi črtami.

Gospodarska pogajanja z Rusijo.

Berlin, 10. decembra. Poroča se, da bo bivši državni tajnik dr. Helfferich vodil gospodarska pogajanja z Rusijo.

Kongres kmetov za mir.

Rotterdam, 10. decembra. Na kongresu ruskih kmetov so pritrdili s 432 proti 89 glasovom programu boljševikov glede na razdelitev zemljišč, z ozirom na razorožbo in demobilizacijo.

Trockij sporazumu.

Haag, 9. decembra. Iz Petrograda: Trockij je zopet pisal vsem veleposlanikom zaveznikov, naj definitivno odgovore, če se udeležijo ruskih pogajanj. Če odklonijo, naj izjavijo, zakaj da se hočejo še vojskovati.

Civilni ujetniki se vrnejo iz Rusije.

Stockholm, 10. decembra. Iz Haparande: V Helsingfors je prišla prva skupina avstrijskih civilnih ujetnikov, ki se bodo vrnil domov. Vlada boljševikov je izjavila, da se bodo smeli iz Rusije vrniti domov vsi civilni ujetniki. Upa, da to storijo tudi osrednje velesile.

Kerenski izvoljen v konstituanto.

Stockholm, 8. decembra. (Kor. urad.) Kerenskega so v Saratovu izvolili v konstituanto.

Volitev patriarha.

Bern, 9. decembra. (Kor. ur.) V Moskvi so izvolili za patriarha moskovskega metropolita Tihovina. Vstolčili so ga 21. novembra. Patriarh bo rezidirал v Moskvi.

Sibirija — Kavkaz — Krim.

Petrograd, 9. dec. (K. u.) Agentura: Zlagana so poročila, da so Sibirija, Kavkaz in Krim odtrgali od Rusije.

Wilson proti Ljenu.

Genf, 10. decembra. »Petit Parisien« je poročal, da je izjavil Wilson v razgovoru s francoskim veleposlanikom v Washingtonu: Z vlado Ljenuina in Trockega ne imeti nikakih zvez. Vojškemu atašeju v Petrogradu ni naročil konferirati z ljudskimi komisariji.

Razpust ruskega glavnega stana.

Haparanda, 5. dec. Agentura: »Pravda« je poročala 4. t. mes.: Krilenko je brzojavil: Glavni stan je razpuščen; jutri odpotujem iz Mohilova in nastopim svoje mesto. Dne 3. t. mes. je poročala »Pravda«: Na predlog sovjeta je prevzela železniška zveza železniško ministrstvo.

Odstop Bratianu.

Berlin, 10. decembra. Francoski listi so poročali, da odstopi Bratianu.

Dogovor z Rumunijo.

Dunaj, 10. decembra. Politična korespondenca poroča, da so sklenili z rumunsko vlado dogovor o povratku avstrijskih, oziroma rumunskih podanikov domov, ki obsega: 1. ženske osebe vsake starosti; 2. moške osebe v starosti pod 17. in nad 50. letom; 3. moške osebe v starosti od 17. do 50. leta, če niso sposobni za nobeno vojaško službo; 4. duhovniki vseh veroizpovedi ne glede na starost; 5. civilni zdravniki in civilni kirurgi ne glede na starost.

Rusija ni razveljavila pogojev v inozemstvu.

Petrograd, 9. dec. (K. u.) Agentura: Vlada ni izdala dekreta, ki bi bil razveljavil ruska pogoja najeta v inozemstvu. Gre le za članek, ki ga je bilo objavilo glasilo boljševikov »Pravda«.

Kitajci vkorakali v Harbin. Japonci pa v Vladivostok.

Stockholm, 8. dec. (K. u.) Iz Petrograda: Kitajske čete so vkorakale v Harbin, japonske pa v Vladivostok.

Z bojišč.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. decembra. Uradno:

Pri izlivu Piave so iztrgali paskakovalne čete deskega bovnadnega pašnika št. 32 sovražniku mostišče Bressenina. Ujele so 6 italijanskih častnikov in 228 mož, zaplenile 10 strojnih pušk.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na flandrski fronti v posameznih odsekih med Scarpe in St. Quentinom so opoldne pričeli s topovi močnejše streljati. V manjših borbah pehote so pregnali Angleža zahodno od Graincourt iz nekaterih kotev jarka. Izjalovil se je napad Angležev severno od La Vacquerie.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na raznih mestih fronte so uspeli naši manjši nastopi; ujele smo več Francozov. Na zahodnem bregu Moze so, kakor tudi na več drugih točkah, posebno zvečer živahno streljali; ponoči je bilo mirno, danes zjutraj so iznova močno streljali.

Bojna skupina vojvoda Alberta Vrttembergana.

Bavarska deželna bramba je udrla severno od Burca v francoske järke; ujele je 1 častnika in 41 mož in zaplenila več strojnih pušk.

Italijansko bojišče.

Berlin, 10. dec. Veliki glavni stan:

Ogrske honvedske čete so pri izlivu delte vzele z naskokom italijansko mostišče Sile, vzhodno od Capo Sile; ujele so nad 200 mož.

Italijansko uradno poročilo.

9. decembra. Od sedla Stilsfer do Brente so se borbe splošno omejele. V dolini Lagarin so naše patrulje ujele več sovražnih vojakov. Na visoki planoti Asiago so naše baterije večkrat obstreljevale sovražne sile, ki so se premikale. Med Breno in Piave je bil topovski boj precej besen, opoldne se je zopet normalno streljalo. V prvih nočnih urah se je vrnila francoska patrulja z 10. ujetniki v svoje črte. Na ravni Piave so na obeh straneh precej živahno streljali; veliko sovražnih patrulj je naš ogenj odbil. Naši Caproniji so z dobrim učinkom obstreljevali zadaj ležeče sovražne postojanke; nakar je sovražnik nobenil iz odseka, ki smo ga obstreljevali z bombami. V minuli noči so naša letala večkrat izvedla drzne polete; vrgla so nad 4 tone bomb na sovražne tabore pri Quero, Motta di Livenza in Portogruaro. Sestrelili smo dve sovražni letali; en pritrjeni zrakoplov je padel goreč v okolici Grisolere.

Pobitost v Italiji.

Lučano, 10. dec. (K. u.) Nova ofenziva je Italijane preplašila. Pobiti so, ker izpraznjuje bogate dežele Treviso, Piacenza, Padova. Vojske so se Italijani popolnoma naveličali, dasi vsak dan obsojajo razširjevalce neresničnih poročil. Vojni sovražni »Avanti« pridobiva vsak dan naročnike.

Lučano, 9. dec. Čez šest tednov so zopet došli italijanski časopisi. V »Popolo d'Italia« se zrcali veliko razburjenje prebivalstva vsled novih avstrijskih napadov. Republičani v Paviji in v Bergamo zahtevajo, naj se sestavi armada prostovoljcev, naj zapro vse sovražne podanike v Italiji in konfiscirajo vso sovražno lastnino v Italiji. Mussolini je zahteval v »Popolo d'Italia«, naj z ognjem in mečem iztrebijo vse Nemce in njih prijatelje. Napada ministrskega predsednika Orlanda, češ da ga vladna nedeja domišljia.

Italijani v Združenih državah. — Angleži v Franciji.

Lučano, 10. dec. Iz Newyorka: Italija je sklenila z Združenimi državami pogodbo, da morajo v Ameriki bivajoči Italijani vstopiti v ameriško armado.

Pariz, 9. dec. V Franciji bivajoče vojaški dolžnosti podvržene Angleži so pozvali, naj se ali vrnejo na Angleško ali naj pa vstopijo v francosko armado.

Stališče maršala Haigha omajano.

Curih, 10. decembra. »Zürcher Tagesspiegel« je poročal, da je vsled zadnjih angleških neuspehov pri Cambrai stališče maršala Haigha omajano in da mu bo sledil za vrhovnega poveljnika Allemby.

Angleži zasedli Hebron.

London, 7. dec. General Aklenby poroča, da je zasedel Hebron.

Mesto Hebron leži 30 km južno od Jeruzalema; šteje 20.000 prebivalcev. Hebron je mesto Abrahamovo, tam je David prestoloval; Absalon se je tam proglasil kraljem proti svojemu očetu Davidu.

Novi boji pri Jeruzalemu.

Carigrad, 9. decembra. (Kor. urad.) Uradno: Zahodno od Jeruzalema so se razvili novi boji.

Norveški parnik torpediran.

Kodanj, 7. dec. (K. u.) Iz Kristianije javljajo, da je bil norveški parnik »Vave«, ki je vozil jeklo iz Glasgowa v Le Havre, dne 4. t. m. torpediran. Dva moža posadke sta dospela v Falmouth, ostalih 19 mož je bilo deloma ubitih ob eksploziji, deloma so utonili.

Potopljene ladje.

Berlin, 8. dec. Wolffov urad poroča: V angleškem Kanalu in Severnem morju so naši podmorski čolni zopet potopili 15.000 brutto-registerskih ton. Med uničenimi ladjami je bil angleški parnik »Almond Branch« (3461 ton) in trije oboroženi angleški parniki, od katerih sta bila dva popolno natovorjena.

Mirovni pokret.

Kodanj, 9. dec. Škof von Enck, primas danskih katoličanov, je izjavil, da če ne bo v Rusiji pokret po posebnem miru premočno zavladal, naj se pričakuje v 14 dneh nov papežev mirovni predlog, ki ga sporazum ne bo mogel prezreti.

London, 9. dec. V Kanadi bijejo ljuto volilno borbo miroljubi in njih nasprotniki. V provinci Quebec so se bile poulične borbe.

Kodanj, 9. dec. V Kristianiji so ustanovili mirovno zvezo.

Nova papeževa izjava o miru.

Genf, 10. dec. Iz Rima se brezščno potrjuje, da pada sv. oče pri sprejemu kardinalov 23. t. m. važno izjavo glede na vprašanje miru.

Clemenceau napoveduje pomirjevalen govor.

Genf, 10. decembra. Herve je objavil v »Victoire« obupen članek, ker ne moreta Francija in sporazum nasproti Rusiji ničesar storiti. Francozi so tako pobiti, da je Clemenceau napovedal v parlamentu bodoči ponedeljek govor o zunanjem položaju.

Ponehavanje vojske.

Bern, 9. dec. (K. u.) Stegemann je pisal v »Bund«: Na vzhodu ba vojska najbrže ponehala; Rusijo se najbrže ne bo aktivno vojskovala. Strategično vojno temeljno vprašanje se bo popolnoma izpremenilo. Če Rusija odstopi, se ne bo bila vojska več na dveh ali treh frontah, marveč dobe zdaj obkoljene srednje evropske velesile prost hrbet.

Izgube sporazuma od odklonjene nemške mirovne ponudbe.

Wolff je poročal, da je sporazum, odkar je bila 12. decembra 1916 odklonjena nemška mirovna ponudba, izgubil nad 430.000 ujetnikov in nad 4000 topov. Od srede decembra 1916 do srede decembra 1917 je bilo potopljenih 9.196.000 ton. V tem letu so morali izprazniti sovražniki Galicijo, Bukovino, Rigo, Jakobovo, Oesel, Dago, Moon; na Italijo se posebno opozarja. Osrednje velesile so pridobile 47.000 štirještirskih milj, v celi vojski 565.250 štirještirskih milj. Pri Cambrai je protinapad iztrgal Angležem začetne uspehe: Angleži so izgubili nad 9000 ujetnikov, 148 topov, 716 strojnih pušk. Ladje, ki so jih potopili podmorski čolni, so vredne približno 3 tisoč milijonov, kar niti ni veliko, ker stane eno vojno leto sporazum 186 tisoč milijonov.

Gospodu Jakliču v premisek.

Dobrepolje, 7. decembra 1917.

Kot znano, se je vršila v dobrepoljski »Zadrugi« dne 2. t. m. seja občinskega odbora občine Podgora pod predsedstvom župana g. Josipa Zevnika, v kateri je odbor navdušeno podpisal jugoslovansko deklaracijo in se ostro izrekel proti poslanec Jakliču, ki je proti volji svojih volilcev zapustil S. L. S. in izstopil iz Jugoslovanskega kluba. Po seji se je vršil zaupni sestanek v gostilniškem prostoru »Zadruga«, ki je bil nabito poln.

Poudariti je treba, da je imel naš poslanec do sedaj v našem okraju rekord vseh na Slovenskem oddanih glasov ob vsaki volitvi. In danes tak

srd, taka jeza, tako ogorčenje?! Odkod, zakaj, čemu?! Kdor pozna naše razmere, kdor pozna naš čas, kdor pozna naše ljudstvo, naprej hiteče, ta bo razumel. In mi razumemo to! Če je g. Jaklič v eni sapi izpraševal: »Ja, kaj sem vam pa storil?«, je to le dokaz njegove osemoglosti. Ali bo znal g. Jaklič izvesti v oči gled teh dejstev tudi svoje doslednosti? Svojo voljo smo mu povedali: ali nazaj k volji ljudstva, k jugoslovanski deklaraciji, ali se odpovejte svojima mandatoma!

G. Jaklič je v nedeljo 2. decembra v eni sapi spraševal, kaj mu vendar hočemo, ko je tudi on podpisal jugoslovansko deklaracijo? Mi mu tega ne moremo zanikati, pribiti pa moramo, da je že izstop iz Jugoslov. kluba sam na sebi velkansk naskok na jugoslovansko deklaracijo, kajti hoteli doseči skupni smoter, pa razbiti enoto, zate smotrom koprneče, v delce, — je dimetralno nasprotje. »Deli in vladaj!«, je geslo manjšine, ki hoče vladati in gospodovati večini. Ze kdor se temu geslu in takim programu ne upira, ni vreden imena svojega očeta in ljubezni svoje matere, kdor pa to celo podpira, — temu pristnimo na čelo pečat narodnega izdajstva.

Njegovi lastni volilci so vprašali g. Jakliča, zakaj je izstopil iz Jugoslovanskega kluba. »Povejte nam pameten vzrok, in damo vam prav!«, so kričali vanj. Pa si je g. Jaklič nervozno pomel roke rekoč: »Vidite dr. Janes so tako žalostne razmere, da vam tega ne morem povedati. Vse je proti meni in dr. Susteršiču; med tem ko piše vse časopise proti nama, imava midva vezan jezik, — se tiska časopisja v Katoliški tisk, — je proti nama, »Slov. Narode« je pa liberalen! Potrpajte, da ustanovimo svoj list in da vam povemo ter razložimo po shodih! Po teh besedah je ljudstvo zagrmelo: Ne in dejali so: Gospod poslanec, vaše besede so odveč in neumestne. Če ste vi izstopili iz Jugoslovanskega kluba, ste imeli vzrok. Ta vzrok vam je bil znan tedaj, znan vam je danes, zato ne maramo čakati šele vašega lista in shodov, temveč zahtevamo: Danes povejte! Če imate vzrok, pa ga ne marate povedati, ste zahrbtni. Takih pa danes ne maramo, mi hočemo jasne besede! Če ste pa izstopili iz Jugoslovanskega kluba brez vzroka, kar tjavendan, potem takem za poslanca ne maramo!

Poslanec Jaklič je odgovoril: »Vidite, danes je svet popolnoma zmešan. glejte, ljubljanski škof in liberalci so danes eno! Do tu je šla beseda, vsako drugo je udušil krik ljudstva. Mislimo, da je s tem zaključil g. Jaklič delovanje med nami! Vendar bi pa poudaril eno: Ali ne tiči v teh zadnjih besedah nekaj, ki diši, kakor da se je g. Jaklič malo izdal, oziroma odkril? Skoroj bi trdili, da Susteršiču in Jakliču ni povšeči skupni nastop S. L. S. in N. N. S.?! In še nekaj. G. Jaklič je poudaril, da sta Susteršič in on kakor sta bila, a da so slovenski liberalci in ljubljanski knezoškof eno! Ali ne tiči tu notri nekaj, kar bi utegnili pokazati, v kaki smeri mislijo igitirati za novo stranko? Da, da! Saj se dobre spominjamo Jakličevih besed: »Potrpajte, da jim potegnemo masko z lice!« Potegnite jo! Našli boste pod njenim prav tak obraz, kajti naša politika je jasna, a Vaša zahrbtna!

Sicer bi pa zadostoval že sam izstop iz S. L. S., da da damo g. Jakliču nezaupnico. Volili smo ga kot pristaši S. L. S. V sistem hipu, ko ji je pokazal Jaklič hrbet, je nehal biti naš zastopnik. Če tega ne razumemo, pa naj pride agitator za novo Susteršičevo stranko! Kot je dosegel rekord v večini glasov, tako ga bo tudi v manjšini. Naši časi grede brzo naprej, mi gremo z njimi, — Jaklič je zaostal. Če pade, ga nismo vrgli mi, ampak vrgel se je sam, kajti ideje preoblikujejo nekam lice, ne pa vlade in ministri.

Naše delavstvo za S. L. S.

Ljubljana, 10. decembra 1917.

Na današnji seji vodstva S. K. D. sta se vzeli odobrujoč na znanje poročili državnih poslancev Gostinčarja in dr. Lovra Pogačnika. Jugoslovanskemu klubu se je izjavilo popolno zaupanje in zahvala, ker odločno nastopa in se zavzema za pravice in koristi delavstva. Uskožstvo državnih poslancev dr. Susteršiča in Jakliča iz Jugoslovanskega kluba se najostreje obsoja. Izdajalski je bil poizkus, da se razbije S. L. S. Ustanovitev Kmečke zveze pomenja razredno borbo, kateri je slovensko katoliško demokratično delavstvo najodločnejše nasprotovalo. Poizkus pasarja Kregarja ustanoviti lastno stranko, se najostreje obsoja, ker poizkuša razbiti dazdaj strneno vrsto slovenske katoliške delavske demokracije. Ker sta bila državna poslanca dr. Susteršič in Jaklič izvoljena na programu S. L. S., iz katere sta uskožila, sta dolžna, da vrnete svojim volilcem svoja mandata. S. K. D. stoji odločno v taboru S. L. S. pod načelnikom prelatom Kalanom. Navdušeno se zahvaljuje prevzisečemu ljubljanskemu knezoškofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču, ker je obsodil

našansko delo razbiti S. L. S. — Pozdravlja možati nastop Jugoslovanskega kluba za uresničenje majniške deklaracije v delegacijah. Najboljeje pozdravlja klub občinskih svetovalcev S. L. S. stolnega mesta Ljubljane in njegovo zvestobo nasproti S. L. S. Občinske svetovalce Gregarja, Lilliga, Štefeta in dr. Zajca, ki so iz kluba uskočili, pa poziva, naj odstopijo kot občinski svetovalci, ker so bili izvoljeni na programu S. L. S., katero so pa zapustili. Končno se je sklenilo, naj se odločno nastopi, da dobe ženske politične pravice.

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

+ Iz'ava. Preblagorodnemu gosp. deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču: Občinski zastop. v svoji seji dne 8. decembra 1917 soglasno sklenil: Občinski zastop občine Račna trpko obžaluje Vaš izstop iz Jugoslovanskega kluba ter najodločneje obsoja Vaš nečuten poizkus razbiti našo ponosno S. L. S. Radi tega Vašega za naš narod v tem usodnem trenutku tako pogubnega nastopa Vam izrekamo svoje skrajno nezaupanje in obsodbo. Črtali smo Vas iz imenika naših čestnih občanov. — Občinski zastop občine Račna pri Ljubljani, 8. dec. 1917. Brodnik, župan, Janez Cimrman, Anton Mehle, Anton Novljan, svetovalci.

Občinski odbor v Kamni gorci se je soglasno pridružil jugoslovanski deklaraciji. Tozadevno izjavo je poslal poslancu preblagorod. gospodu vitezu Pogačniku.

Občinski odbor občine Škocijan pri Mokronogu je v svoji seji dne 9. decembra 1917 sklenil soglasno: 1. Pozdravlja navdušeno združjenje vseh jugoslovanskih poslancev v Jugoslovanskem klubu. 2. Postavlja se odločno na deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, ker je prepričan, da je edino v izpolnjenju te deklaracije spas našega naroda. 3. Pozdravlja delovanje Nj. Svetosti sv. očeta papeža Benedikta XV. in cesarja Karla I. za skorajšnji mir. 4. Pozdravlja odločen nastop premil. g. knezoškofa dr. Ant. B. Jegliča za narodno edinstvo. 5. Obsoja ogorčeno vsako bodisi zahrbtno ali javno delovanje dež. glavarja dr. Šusteršiča, Jakliča in njegovih trahantov za razdor Jugoslovancev. Občinski urad Škocijan na Dolenskem. Župan: Šinkole. — Pri tej priliki je za dr. Krekov spomenik darovala občina 25 K, občinski odborniki zbrali 60 K, skupaj 85 kron; Franc Franke, vikar v Oseku, sedaj v Škocijanu 15 K, skupaj 100 K, kar se je odposlalo odboru za Krekov spomenik.

Občinsko starešinstvo občine Hotedersica se je v svoji seji z dne 9. t. m. soglasno izreklo za deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, z dodatkom, da se nujno prošijo slovenski poslanci, naj ustanovijo »Slovenski narodni svet«, v katerem naj imajo vse priznane slovenske stranke primerno zastopstvo. Odločno pa protestira proti razdružitvi S. L. S. z dne 22. novembra 1917. Sledeč navedilom našega kneza in škofa zagotavlja, da ostane zvest S. L. S. ter izraža željo, naj se S. L. S. kar najhitreje poživi pod novim načelstvom in tako v zvezi z drugimi strankami sodeluje za uresničenje velike oporoke nepozabnega nam dr. Kreka! Županstvo v Hotedersici, dne 10. decembra 1917. Župan Ivan Petkovšek.

Delegacije.

Dunaj, 10. dec. 1917.

Finančni odsek avstrijske delegacije je danes razpravljal o proračunskem provizoriju.

Skupni finančni minister baron Burian je utemeljeval potrebo, da se dovoli celoletni proračunski provizorij za leta 1917-1918, ker bi bilo drugače treba najkasneje meseca februarja zopet sklicevati delegacije, kar bi utegnilo zadeti na ovire, četudi morda tudi na jako vesele ovire. Za začasno pokritje skupnih izdatkov se je vlada držala še zadnjega proračuna iz leta 1914-15. Kar se tiče pokritja vojnih izdatkov, prosi vlada, da se sme držati sedanjega predjemnega načina v izmeri neobhodnih vojaških potrebščin. Kaka določna številka se v tem oziru ne da navesti ter je v pojasnilih omenjena vsota 20 milijard le zgolj približna in nikakor ne natančna. Ta vsota se je pač tekom vojnih let nekoliko stabilizirala ter ni misliti, da bi se zvišala niti v slučaju, da bi vojna v celem obsegu trajala dalje; nasprotno smemo upati, da se bo po delni omejitvi vojne na vzhodu znižala. Priporočila, da se predloga sprejme.

Poročevalec dr. pl. Grabmayr poda podrobno poročilo.

Del. dr. Weiskirchner opozarja na poročilo ogrske kvotne deputacije, glasom katerega naj bi vojne škode vsaka država sama plačala; to mnenje zastopa tudi ogr-

ski ministrski predsednik. Temu moramo nasprotovati in zahtevati, da se sprejme odškodovanje za vojne škode kakor tudi preskrba invalidov, vdov in sirot med skupne stvari.

V enakem smislu se odločno izjavi tudi del. Schöpfer in izrazi upanje, da bodo v tem oziru vsi avstrijski poslanci solidarno nastopili. Nato opozarja na obžalovanja vredno potratnost začetkom vojne.

Vojni minister pl. Stöger-Steiner pripomirja, da je začetkom vojne žal bog nekaj časa res vladalo načelo, da »denar ne igra robene vloge«, a kmalu so se izdale odredbe za skrajno štedljivost in uspeh ni izostal.

Po daljši debati, v katero je opetovano posegel skupni fin. minister baron Burian, so se jo zaključili.

Dnevne novice.

+ Viljem Pfeifer. Pogreb bivega državnega in deželnega poslanca Viljema Pfeifferja, ki se je vršil danes ob 9. uri dopoldne v Krškem, sta se udeležila v ime Slovenske Ljudske Stranke državna poslanca dr. Lovro Pogačnik in Jože Gostinčar.

+ A. Ušeničnikova »Knjiga o življenju« je zbudila pozornost ne samo med Slovenci, ampak tudi med Hrvati in Čehi. Profesor dr. J. Kratochvil, najmodernejši češki krščanski filozof in najspretnější organizator češkega kulturnega dela, je to knjigo prevedel na češki jezik; prevod se že tiska in bo kmalu po novem letu dotiskan. Splošno se priznava, da je to ena najboljših knjig, kar jih premore slovenska književnost. Zares aktualna knjiga, ki naj bi se kar najbolj razširila.

+ Leonova družba je prejela od ministra dr. Ivana viteza Zolgerja naslednje pismo: »Za nekaj let zasledujem z zanimanjem uspešno kulturno delo Vašega cenjenega društva; tudi v Vašem društvenem glasilu »Času« sem našel marsikatero razpravo, ki je vzbudila mojo pozornost in pritrjevanje. Zeloč podkrepiti Vaše tako koristno delovanje, Vas prosim, da me sprostete za ustanovnika, ter Vam zajedno pošljem znesek 200 K kot ustanovnico.« To pismo odličnega znanstvenika je važen dokument, ki dokazuje velik pomen kulturnega dela naše »Leonove družbe«.

+ Naše časopisje. »Slovenski Gospodar« je dosegel lepo število 32.000 naročnikov. List je izborno urejevan in priljubljen!

+ »Slovenska socialna matica«. Opozicija v jugoslovanski socialni demokraciji, ki soglašala z jugoslovansko deklaracijo in ne odobrava sedanjega narodno-brezbriznega pisanja glavnega glasila stranke »Naprej« je ustanovila novo tiskovno zadrugo »Slovenska socialna matica«, r. z. z o. z., ki bo pričela izdajati v prosincu publicistično revijo, ki bo izhajala vsakih 14 dni.

— Slovenski se učijo. V Mariboru so se naši Nemci na vseh koncih in krajih pričeli učiti slovenskega jezika. Ustanovili so posebne tečaje, kjer se Nemci učijo slovenščine. Kakor izvemo, se bo prihodnje dni tudi v višjih razredih ljudskih in meščanskih šol začelo s poukom našega jezika. Kako to, da so se Nemci naenkrat tako poboljšali? Sprevideli so, da brez slovenskega jezika v naših krajih južno od Spielfelda ne morejo živeti. Nadalje hočejo s priučenjem slovenščine iz odriniti Slovence in Slovence iz uradov, obrti in trgovin.

— Uradno nemškutarjenje cveto. »Slovenski Gospodar« piše: Dan za dnevom nam dohajajo pritožbe, da so začeli uradi (sodnije, glavarstva in davkarije), ki so dosedaj slovenskim občanom in strankam pošiljali slovenske uradne dopise, naenkrat grdo nemškutariti. Župani se n. pr. pritožujejo, da ne razumejo uradnih naredb in dopisov, ker so pisani v tujem, nerazumljivem jeziku. Svetujemo, da vračajo vse nemške dopise in odločno zahtevajo slovenskih. Časi, ko so nam tujci uradniki komandirali, so minuli!

ad Ministri.

— Za dr. Krekov spomenik so zbrali na godovanju G. Andreja Kosa na Bizeljskem 54 K. Darovali so gg. župnik Rakičlj 20 K, Kos 10 K, kaplan Musi 9 K, gdč. Vrstovšek in Cvar ter g. Okorn po 5 K.

— Po smrti odlikovan je bil c. kr. poročnik Ferdo Hlebs 47. pp. z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda z meči.

— S srebreno hrabrostno svetinjo in s Karlovim četim križcem je bil odlikovan telefonist pri 3. bataljonskem štabu c. kr. črno-vojniškega pešpolka št. 27 g. Anton Kolednik, organist in občinski tajnik na Bizeljskem pri Brežicah.

— Premestil je kranjski deželni predsednik c. kr. okrajnega komisarja dr. Ivana Liningerja iz Logatca v Postojno, c. kr. koncipista deželne vlade dr. Emila Schotta pa iz Postojne v Kamnik.

— Notarske vesti. Alojzij Pegan, notar v Idriji, je imenovan za notarja v Radovljici, Franc Tavčar, notar v Senožečah, pa za notarja v Idriji.

— Imenovanje. Okrajni komisar v notranjem ministru dr. Evgen Zupančič je imenovan za namestništvenga tajnika.

— Na postaji Vrhnika zmrzuje že 14 dni 12 vagonov krompirja in en vagon jabolk. Seveda je zmrznilo že vse. Danes je 10 stopinj R. mraza. To naj izvedo Ljubljani, da bodo znali zakaj nimajo krompirja in ne bodo po krivem dolžili kmeta, da neče dati živil. Ubogi kmet pa ne bo samo stradal, ampak ne bo imel tudi kaj vsaditi. Primate se tiste oblasti, ki je to zakrivila in naj vsaj škodo povrne, krompirja tako ne bo.

— Ljutomer. Tukaj je 4. t. m. umrla po kratki bolezn. gospa Ana Robek, roj. Dogša iz Središča v 77. letu svoje starosti. Rajna je bila tašča tukajšnjega učitelja in organista g. Fr. Zacherl. Blagopokojna je bila pošena obrtnica ter vrlo narodno zavedna. Klobučarsko obrt je vodila 50 let. 34 let kot vdova in je bila daleč okrog znana kot solidna klobučarica. Naj ji Bog podeli po trudopolnem življenju zaslužen plačilo!

— Bivši uradniki in uslužbenici južne železnice se zopet sprejemajo za pomožno službovanje. V prošnjah, katere je polagati pri najbližnjem postajnem uradu, je navesti urad, v katerega prošilec želi vstopiti ter službo, katero misli po svojih močeh del opravljati.

— Petroj se je užgal 37 let stari kajzarjevi ženi Franciški Likovič iz Sneberjev št. 26, ki ga je priključila svetilki, ki je ni potrebo ugasnila. Dobila je opckline na levi roki.

— Karte za tobak se uvedejo s 1. januarjem 1918. Tozadevna posvetovanja so že v teku. Z uvedbo karte se hkratu ustavi izdelovanje nekaterih vrst smotk, cigaret, tobaka za pipe in cigare. S tem postane obrat enostavnejši in se tudi sceni ter se dosežanje zaloge ohrani za dle časa. Finančna uprava in tobačna režija predlagata, da dobe karto za tobak le možki, ki svečano zagotovijo, da so sami kadilci. Ženske ne dobe na noben način karte za tobak. Vsak dobi na teden približno 20 cigaret ali primerno število smotk. Tobak za cigarete v škatljah izg'ne popolnoma iz prometa.

— Oddaja živine. Dne 15. decembra se vrši prevezovanje klavne živine za armado na scimišču pri klavnici v Ljubljani. Posestniki iz Ljubljane in okolice, ki hočejo oddati živino, naj jo priženo omenjeni dan ob 9. uri na lice mesta.

— Premog za vnojojene uslužbenice južne železnice. Vpokojeni uradniki in uslužbenici južne železnice, kateri žele še nadalje premog za domačo kurjavo naročiti na glavnem kolodvoru, se pozivljajo, da se zglašajo na kancelnijo do 15. t. m. v uradu za najdene stvari (Fund-bureau).

— Pisemska cenzura je odpravljena za mesto Zagreb.

— Zatvoritev rumunskih šol na Ogrskem. »Az Est« poroča, da je dal ogrski naučni minister grof Apponyi zapreti 291 rumunskih konfesionalnih šol in da bo tako ostalo brez kruha 480 učiteljev.

— Smrt mladega srbskega lirika. »Journal Serbe«, ki izhaja v Ženevi, poroča, da je umrl v Solunu dne 25. novembra po dolgi bolezni mladi srbski lirik Milutin Boić.

— »Pokret«, list za interese učitelstva, je pričel izhajati v Splitu. Izhaja 15. vsakega meseca, a izdaja ga »Savez dal-matinskih učiteljskih društev«.

— Umrl je v Otočcu poveljnik 79. pp. Nikola Čenič, ki se je boril na vseh bojiščih in bil za svoje junaštvo večkrat odlikovan.

— Pogrebi z električno železnico. Iz Budimpešte poročajo: Pogrebna podjetja odklanjajo prevoz trupel na pokopališče, ker vsled občutnega mraza izmučeni konji ne morejo voziti. Magistrat je nato sklenil, da se smejo za pogrebe uporabljati vozovi električne železnice in je sam prevzel prevoz.

— Očeta ustrelil. 12 letni sin gozdarja Koppe iz Neudecka pri Linsku je snalžil očeto voško, ki je bila nabasana, ne da bi on to vedel. Nena doma se puška sproži in strel zadene gozdarja tako nesrečno, da se je takoj mrtev zgrudil.

Ljubljanske novice.

Iz ljudska drama »Pod varstvom Matere božje«, ki jo je 8. in 9. t. m. uprizorilo Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, je imela v vsakem oziru lep uspeh. Drama nam slika srečno družinsko življenje v mestu in na deželi in nesrečo, ki jo povzroči med dobrimi ljudmi razbrzdara svobodomiselnost. Prav prikupili so se nam ti naravno predloženi prizori, sočustvovali smo z nesrečo, nastalo po svobodomiselnosti, in z zanimanjem sledili razvoju igre, ki nam je slednjič pokazala g'njljv prizor, ko zapeljani mladenič najde po molitvi pred kipom Marije — Kraljice miru — svojo srečo. Mladi igralci so prav hvalevredno rešili svojo nalogo, zlasti je pa skrbna režija pripomogla k lepemu učinku. Občinstvo je bilo oba večera jako zadovoljno, in le želeli je, da bi prišla drama »Pod varstvom Matere božje« radi svoje lepe vsebine še na oder. Odmore med posameznimi dejanji je prav primer-no izpopolnil z dovršenim igranjem na klavir gosp. učitelj Gorjup; prvi večer je en odmor porabil društveni predsednik č. o. Stroj, da nam je iz pism družstvenega člana Ivana Gorca, ki je dal svoje mlado življenje za domovino na rumunskem bojišču, pokazal, kako plemenite značaje vzgaja

Katoliško društvo rokodel. pomočnikov. Obenem je govornik opozoril, da je vzpričo vrzeli, nastale vsled vojske, naša glavna dolžnost okrbeti za meško mladino in da je treba zlasti podpirati tudi »Društvo za varstvo vajencev«, ki se trudi s sistematičnim delom, s sodelovanjem vseh slojev za dober naraščaj obrtnega stanu.

Iz K Društva za varstvo vajencev so doslej pristopili kot člani oziroma poslali prispevke sledeči gospodje: kanonik Lavrenčič, dr. Gregorij Pečjak, dr. Fr. Grivec, Viktor Steska (kot ustanovniki po 100 K), Anton Rojina, dr. Ivan Šusteršič (po 30 K), Vladimir Remec, Alojzij Vodnik (po 25 K), dr. Josip Kržišnik, Anton Mrkun (po 20 K), Fr. Schweiger, Franc Vovko, Val. Sitar, Ivan Zupan, Ivan Lovšin (Planina) dr. Janez Ev. Zore, Anton Tomelj, Valentin Bernik, Evgen Legat, Tomaž Tavčar (po 10 K), Martin Štular, Franc Zbašnik, Matej Rihar, Janez Petrič (po 5 K), Franc Finžgar 4 K. Zahvaljujoč se za prejete darove, prosimo vlnudno nadaljnih za prepotrebni Vačeniški dom.

Iz Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov se prav na pomemnjem vrednem način spominja svojih članov, ki so na bojnem polju ali v vojni službi. Društveniki se svojih tovarišev pri skupnih cerkvenih pobožnostih spominjajo v molitvi in darujejo za nje sv. obhajilo. Tako pobožnost so imeli tudi na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja v križanski cerkvi. Naj bodo te vojne pobožnosti dokaz ljubezni do odsotnih članov in prijazno vabilo, da se po končani vojski zopet zvesto oklenejo svojega društva.

Iz Vstopnice za Krekov večer, ki ga priredi v nedeljo, 16. t. m., v Rokodelskem domu, so razven stojišč in rezerviranih sedežev razprodane. Opozarjamo, da se prireditve v istem obsegu ponovi takoj prihodnjo nedeljo, 23. t. m. Vstopnice se dobe tudi za drugo prireditev pri gdč. Strahovi, Sv. Petra cesta 77.

Iz Glasbena Matica. V sredo, 19. t. m., se vrši v Ljubljani v Unionski dvorani koncert slavne hrvatske umetnice markize Maje pl. Strozzi-jeve. Predprodaja vstopnic se prične danes v trafiki v Prešernovi ulici.

Iz Poveljstvo etapne postaje v Ljubljani je z včerajšnjim dnem prevzel dosedajni poveljnik nadomestnega bataliona domačega pešpolka št. 17 »Cesarjevi« v Judenburgu, g. polkovnik Stefan Weingraber pl. Grodek.

Iz Najstarejša Ljubljanska uarila. Danes jutraj je umrla v Večovi ulici št. 12 gospa Magdalena Jesenko, mati g. materja v p. Avgusta Jesenka. Pokojnica je dočakala izredno visoko starost, kajti prihodnjo spomlad bi bila izpolnila svojih 100 let. Blagi pokojnici bodi obranjen časten spomin!

Iz Dr. Jan. Ev. Krekova sliko je lično, pristo povečal g. Lojze Povše. Razstavljena je v izložbi Katoliške bukvarne v podle.

Iz Poročila se je 8. t. m. gospica Marija Travnik, prodajalka v glavni trafiki na Mestnem trgu, z g. Dürnberrgom, ki je zdaj na bojišču.

Iz Umrl je v praški rezervni bolnišnici št. 3 računski podčastnik I. razr. bivši trgovec Jožef Murnik, brat tajnika trg. in obrtne zbornice dr. Viktorja Murnika in slovenskega pisatelja Rado Murnika. Rajnika prepeljejo v Ljubljano.

Iz Zastupila sta se v notji od sobote na nedeljo zakonska Franc in Marija Presko, stanujoča v Šelenburgovi ulici št. 4. Da bi ogrela sobo, je prinesla žena zvečer v pločevinastem škafu žerjavico, iz katere se je razvijal plin (ogljikov dvokis) ter njo in moža v spanju omamil. Jutraj so ju našli v nezavestnem stanju ter ju prepeljali v bolnišnico.

Iz Doklada na državno užitnino je znesla 1. 1915/16 348.625 K 99 vin. Dobitka pri zakupu državne užitnine je imela ljubljanska občina 29.312 K 22 vin.

Iz Klub vojski se je leta 1915/16 pasji davek v Ljubljani zvišal za 1536 K; pasji davek je znašal 7536 K.

Iz Izkaznice za mast in krompir. Prav pogosto se oglašajo v aprovizicnem uradu stranke z zahtevami, da bi dobile novo izkaznico za mast ali krompir, češ, da so izkaznice izgubile. Na izkaznicah za krompir in mast je izrečno pripomnjeno, da se duplikati ne izdajajo. Mestni aprovizicni urad odsej tudi res ne bode izdaljal principijelno nobenih duplikatov več, ker so se stranke posluževale z duplikati raznih goljufij. Kdor bo odsej izgubil izkaznico, naj si posledice sam sebi pripiše. To nje ne gre, da bi se nekatere stranke posluževale izgovorov, da so izkaznice izgubile, samo da pridejo do duplikatov in na ta način k dvema izkaznicama. Vsem strankam pripomočemo, da na izkaznice napišejo razložno in natančno svoj naslov. Če ima izkaznica natančen naslov, jo je vsaj v slučaju, če je kdo našel izgubljeno izkaznico, mogoče vrniti pravemu lastniku. Končno opaža aprovizicni urad, da stranke nikdar ne naznanijo raznih družinskih izprememb. Navadno se zgodi, če stranka izgubi enega ali dva svoja družinska člana, nikdar ne naznani aprovizicnemu uradu zmanjšano število družine. V nasprotnem slučaju pa, če dobi družina novega člana, takoj zahteva od aprovizicnega urada za novo osebo zvišano izkaznico. Na ta način se število izkaznic samo zvišuje in nikdar pa ne zniža. Da se stranke obvarujejo kazenskih zasledovanj, naj takoj naznani vse izpremembe v svojih družinah. Tudi če se stranke preselejo ali zapuste Ljubljano, morajo vselej to naznani aprovizicnemu uradu na Poljanski cesti št. 13, I. nadstropje.

Iz Ubožna prehrana mestne aprovizacije. Vodstvo ubožne prehrane naznania, da se novi prihlasi ne morejo več sprejemati, kar je že enkrat razglasilo v časopisu. Stranke, ki se zdaj vedno pogosteje oglašajo s priglasi, naj počakajo, da vodstvo naznani zopet v časopisu novo sprejemanje. Obenem se ponovno opozarjajo vsi pripadniki ubožne prehrane, da svoje izkaznice takoj oddro v pisarni (Poljanska cesta št. 13), kakor hitro zapuste ljubljanski okoliš, istotako morajo brezpogojno naznani vsako spremembo v družini ali v stanovanju. Opaža se, da stranke naznaniajo le

slučaje, kjer je kaka oseba prirastla, obratne slučaje pa je moralo vodstvo dozdaj skoro le na podlagi ovadb zasledovati. Kar se tiče ovadb, ki prihajajo na dan, izjavlja vodstvo ubožne prehrane, da naj dotičnik, ki ovadi kako osebo, katere vsled nepravilnih podatkov o svojem dohodku krivično uživa podporo ubožne prehrane, dobro premisli slučaj ter ga stvarno ovadi, da se ne bo dogajalo kakor sedaj, da bi bila skoro vsaka ovadba le izmišljotina in zavistno obrekovanje. Vodstvo naznaja vsemu občinstvu, da je v pisarni ubožne prehrane na razpolago zdaj seznam vseh pripadnikov ubožne prehrane in vsakdo se lahko osebno prepriča, če ta ali ona oseba uživa podporo ubožne prehrane. V pisarni ubožne prehrane vložiti tedaj lahko na tej podlagi ovadbo napram temu ali onemu pripadniku ubožne prehrane, toda le v tem slučaju, če ovaditelj podpiše svojo ovadbo. Le take ovadbe bo vodstvo upoštevalo, anonimne pa bodo romale kratkoma v koš. Obenem se opozarjajo vsi, ki vlagajo ovadbe, da je te vložiti izključno le v pisarni ubožne prehrane, nikakor pa naj ne nasiljujejo s svojimi pritožbami drugih uradov.

Ij Oddaja živil. Dogaja se, da hodijo stranke po živila v cerkev sv. Jožefa na več izkaznic, na svojo in na take, katerih lastniki ne morejo osebno po živila radi zaposlenosti, boleznih ali kaj podobnega. Dognalo se je, da so se pri takem odjemanju vršile goljufije, zato mora naprej priti vsaka stranka sama po živila, kajti na dve izkaznici se bodo oddajala živila le onemu, kdor ima tozadevno potrdilo, ki ga dobi v pisarni ubožne prehrane. Kdor hoče tako potrdilo, mora prinesiti s seboj izkaz, da je dotičnik, ki ne more sam po živila, resnično zaposlen v tistih časih, ko se oddajajo živila, ali pa vsled svoje bolezni ne more priti.

Ij Prekajeno meso na rumene izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo prekajeno prašičje meso v sredo, dne 12. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od 1. do pol 2. ure št. 1 do 200, od pol 2. do 2. ure št. 201 do 400, od 2. do pol 3. ure št. 401 do konca. 1 oseba dobi četrt kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe tri četrt kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 in četrt kg, več oseb 1 in pol kg. Kilogram stane 4 K.

Ij Prekajeno meso za uradniške skupine. Mestna aprovizacija bo oddajala v sredo, dne 12. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa uradniškim skupinam prekajeno prašičje meso. Določeni je tale red: I. uradniška skupina od pol 3. do 3. ure št. 1 do 200, od 3. do pol 4. ure št. 201 do konca. — II. uradniška skupina od pol 4. do 4. ure. — III. uradniška skupina od 4. do pol 5. ure. — IV. uradniška skupina od pol 5. do 5. ure. — 1 oseba dobi četrt, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe tričetrt kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 in četrt kg, več oseb 1 in pol kg. Kilogram stane 4 K.

Ij Krompir za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo krompir v četrtek, dne 13. t. m., v petek, dne 14. t. m., in v soboto, dne 15. t. m., pri Muhleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: v četrtek, dne 13. t. m., popoldne od dveh do treh št. 1 do 100, od treh do štirih št. 101 do 200, od štirih do petih št. 201 do 300. — V petek, dne 14. t. m., dopoldne od osmih do devetih št. 301 do 400, od devetih do desetih št. 401 do 500, od desetih do enajstih št. 501 do 600, popoldne od dveh do treh št. 601 do 700, od treh do štirih št. 701 do 800, od štirih do petih št. 801 do 900. — V soboto, dne 15. t. m., dopoldne od osmih do devetih št. 901 do 1000, od devetih do desetih št. 1001 do 1100, od desetih do enajstih št. 1101 do 1200, popoldne od dveh do treh št. 1201 do 1300, in od treh do štirih št. 1301 do konca. — Vsaka oseba dobi 10 kg, kilogram stane 30 v.

Ij Izgubila se je na Dolenjskem kolodvoru ročna torbica, v kateri je bilo 30 K denarja, slike, prstan, legitimacija in list za podporo. Najditelj si lahko denar pridrži, druge reči naj pa blagovolj poslati na naslov: Roza Strnen, Vrhnika 235.

Primorske novice.

Posebna šola za pomorske strojnike. Na državni šoli v Trstu se odpre tudi slovenske vzporednice za pomorske strojnike I. in II. razreda. Razdelitev strojnikov v tri razrede je precej stara, toda njih delokrog je strogo določila komaj odredba trgovinskega ministrstva iz l. 1906. Pomorski strojniki se po njej delijo v tri razrede: strojniki prvega razreda smejo nadzorovati stroje poljubne sile, strojniki drugega razreda pa pomorske stroje do 1000 indiciranih konjskih sil, in oni tretjega razreda samo do 400 konjskih sil. Sicer pa smejo strojniki vseh treh razredov nadzorovati pomorske parne kotle. Ista odredba predpisuje tudi število strojnikov posameznih razredov za razne ladje: tako mora ladja, katere stroj ima nad 1000 konjskih sil, imeti enega prvega in dva druga strojnika poleg ostalih strojnikov in strojniških aspirantov. Izpiti za strojnike vseh treh razredov se delajo pred posebno komisijo, ki

jo imenuje pomorska vlada. Ravno kar je bil objavljen termin za izpite in sicer začetkom prihodnjega leta, z opombo, če pripuste to razne okolnosti. Za pripustitev k izpitu za strojnike tretjega razreda se zahteva starost vsaj 18 let, dvoletna praksa mehaniškega vajenca v mehanični delavnici in dvanajstmesčna stražna služba pri pomorskih strojih na avstrijskih ladjah v maksimalni dobi 18 mesecev, za one drugega razreda pa starost tretjega razreda in dvoletna stražna služba pri strojih ali dvoletna služba strojnika tretjega razreda ter za strojnike prvega razreda triletna služba II. strojnika. Teoretično znanje, ki se zahteva pri izpitu za strojnike tretjega razreda, so si pridobili aspirantje lahko v štiriletni mehaniški šoli (z italijanskim učnim jezikom). Snov pa, ki je predpisana za strojnika I. in II. razreda je tako ogromna, da moremo le z zadoščenjem pozdravljati ustanovitev navedene posebne strojniške šole z italijanskimi in slovenskimi vzporednicami.

Neznosne razmere v begunskem taborišču v Brucku postajajo čedalje hujše. Vodovod že napravljajo leta, pa vode še ni. Nove barake se zidajo in zidajo na račun beguncev, ali dovršene bodo šele, ko begunci odidejo, da ostanejo Nemcem v korist; naši ljudje pa morajo v lesenih barakah zmrzovati brez kurjave. Ni čuda, da begunci silijo iz taborišča tako, da so nekatere barake skoro prazne; vendar se še vedno jemljejo novi uslužbenci, a ne slovenski, marveč ali nemški ali judovski. Tako n. pr. je v bolnišnici 26 bolnikov, a 23 uslužbencev, seveda sami nemški. Naše pridne žene in dekleta pa morajo ostati brez službe, k večjemu morajo delati na cesti ali pri zidanju kot navadne delavke. In vendar bi domačini z večjo ljubeznijo stregli bolnikom, kakor pa tujci, kateri niti ne razumejo bolnikov. Hrana je tako pomanjkljiva, da padajo ljudje vsled slabosti po cestah. Novi predstojnik je sicer dobra duša, a gospodarstvo vodi nek jud, ki je bil poprej agent za preproge; on že skrbi, da dobi vsi judje dobre službe. Kaj ne, da so čudne razmere? Bog nas kmalu reši!

Padel je dne 3. novembra na italijanskem bojišču Slokar Albert iz Lokavca št. 54 pri Ajdovščini služeč pri gorskem strelskem pešpolku.

Umrli je v Mirnipeči na Dolenjskem begunec z Gradišča pri Gorici Peter Leban, star 56 let.

V Kopru je umrla hčerka c. kr. okr. šolsk. nadzornika gosp. H. Dominca, Vanda, stara 18 let.

o Smrt med begunci. Na Bregu pri Ribnici je umrla 7. t. m. Pavlina Fabjan roj. Abram, begunka iz Kobleglave na Krasu. Naj počiva v miru! Cenj. družini naše sožalje!

Poizkušena samoumora. Te dni so našli neki večer na ulici v Trstu 15-letno deklico, ki se je zvijala v bolečinah. Nesrečnica, Stefaniya Kovel iz Belovara, je bila pila karbolno kislino. Prepeljali so jo v bolnišnico. — V svojem revnem stanovaštvu v ulici Media v Trstu se je zastrupila s karbolno kislino 45-letna Helena Bukovnik. Našli so jo ležečo na borni slamnjači na tleh v težkem stanju. Želodca ji zdravnik z zdravniške postaje ni mogel izprati, ker ga je bila kislina že prejedla. Nesrečnico, ki jo je poglala v smrt beda in žalost nad moževno smrtjo, so prepeljali v bolnišnico.

Tatvine v Trstu se še vedno množe. Tako je te dni žena poštnega nadoficiala Vanetti-Resininja te dni odšla za dobre pol ure po opravkih od doma. Ko se je krog enajste ure dopoldne vrnila, je našla stanovanje odprto in omare vlomljene. Na svojo žalost je dognala, da so ji v njeni kratki odsotnosti tatovi odnesli vse dragocenosti v vrednosti 7405 K.

Zmrznil je blizu »Rumene hiše na Proseški cesti nad Trstom 56 letni Ivan Marija Brus. Napil se je bil, padel v občestni jarek in ondi obležal. Zjutraj so ga našli mrtvega.

Uradi tržaškega namestništva se s 1. januarjem iz Opatije vrnejo v Trst.

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke in delikatesne, vojaščne prost, išče službe kot detajlist in engrosist ali podobno v mestu ali na deželi za takoj. — Ponudbe pod »Vesten« na upravo lista.

Album razrušene Gorice in različne razglednice podrtje Gorice. Velika zaloga umetniških kart za 15—18 in 20 K za 100 komadov. Naročila se prosijo na naslov: ANTON PFRTOT, Gradec, Rosseggerhaus

Vojna čevljarna.

v Ljubljani, Sodna ulica šte. 1 (na vogalu Dunajske ceste) kot vzorna delavnica za popravila z nadomestili je pričela delovati in sprejema v delo vsakovrstna popravila. Podplati iz kombiniranega usnja ali pregibljivega lesa. Pete usnjate ali z nadomestki. Izvršujejo se popravila tudi iz blaga, ki ga stranke prinesejo same. Preostanki se vzamejo v račun ali pa vrnejo. — **Stare rabljene in obnošene obutve** sprejema vojna čevljarna v račun pri popravilih ali pa jih tudi odkupuje. — Cene so zmerne in razvidne iz razgleda v sprejemalnici. Točno in strogo urejen promet. — Obutve se sprejemajo v popravilo ob delavnih dneh od 8. do 9. ure zjutraj, vračajo se samo od 9. do 10. ure zjutraj. — Nekaj čevljarskih pomočnikov sprejme vojna čevljarna v delo, zgledajo naj se pisмено ali ustmeno v pisarni Zavoda za pospeševanje obrti, Dunajska cesta šte. 22. Prednost imajo taki, ki so vsled pomanjkanja blaga izgubili delo. Sprejmejo se tudi čevljarstva izučeni invalidi.

Opomba. Vojno čevljarno je ustanovil Zavod za pospeševanje obrti vsled poziva osrednjih oblasti in ima namen brez dobičkarije skrbeti za ohranjanje in vzdrževanje obutve, da se tako po možnosti odpomore pomanjkanju usnja. 3191

Odda

se lepa meblovana soba z 1 ali 2 posteljama stalni stranki. Spodnja Šiška, Planinska cesta šte. 289 (nova hiša).

Mlini „Jetta“

za drobljenje kakor tudi fino in debelo mletev vseh vrst pridelkov dobavlja

tovarna strojev »Jetta«
družba z omeji. jam.

Oddajna pisarna

Dunaj, XX., Klosterneuburgersstr. 28.

Zahtevajte prospekte »S. 53«.

Priložite znamko za odgovor.

Prodaja se dobro ohranjena sesalka za vino

s 15 cm prima gumijevimi cevmi. Ravnotam odda se za zimsko sezijo 1917/18 tudi ledolom v najem.

Kje pove uprava »Slovenca« pod številko 3218.

Izgubila se je

dne 7. t. m. na južnem kolodvoru v Ljubljani vsota denarja nad 600 K. Pošteni najditelj naj denar izroči proti odškodnini v Zeleni jami 127. 3216

Sprejme se takoj

kovaški pomočnik

pri

3178

Janezu Aumanu, kovač, Vir pri Domželah.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumno, jarež in druga semena kupuje vedno in v vsaki množini in plačuje po najvišjih dnevnih cenah firma:

J. KUŠLAN, KRANJ, Gorenjsko.

2089

Dobri brivski in lasestrižni aparati

Ia britev iz srebra-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Periek« s 6 rezili K 16, 2; dvoez. rez. rezila tucat K 5, 6. Ia lasestrižni aparati K 11, 12. Zamenj dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik JAN. KONRAD, izvozna trdka, Brtix št. 1755, Češko. 111

Zahvala.

Za pristrčno sočutje povodom smrti naše dobre, vroče ljubljene matere, izrekata svojo globokočutečo zahvalo

Globoko žalujoči rodbini Terdina-Walker.

Razglas.

Dne 2. januarja 1918, ob 11. uri dopoldne, se bo vršilo v deželnem dvorcu (Kongresni trg)

I. žrebanje obveznic 4½% deželnega posojila vojvodine Kranjske

iz leta 1917.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dne 7. decembra 1917.

Podpisujte 7. avstrijsko vojno posojilo!

I. 5½% amortizacijsko državno posojilo po K 92.—,

odštevisi enomesečno obrestno bonifikacijo torej po K 91.54;

II. 5½% dne 1. avgusta 1926 povračiljivi državnozakladni listi po K 94.—

Prijave sprejema po originalnih pogojih oficijelno subskripcijsko mesto

Kranjska deželna banka v Ljubljani.